

Els arqueòlegs excavant aquesta setmana als murs de la Ferradura situats en un penya-segat. FOTO: GRAP

Patrimoni

La gran muralla de la Ferradura i la planimetria de la Cogula, al descobert

L'equip d'arqueòlegs del GRAP presenten a Ulldecona les novetats de la campanya en els dos jaciments de la primera Edat del Ferro

J. JOAQUIM BUJ
ULLDECONA

Avui acaba la campanya d'excavacions als jaciments de la Ferradura/els Castellet i de la Cogula, situats al municipi d'Ulldecona, i que junt amb la Moleta del Remei i Sant Jaume-Mas d'en Serrà, a Alcanar, constitueixen l'anomenat Complex Sant Jaume, datat a la primera Edat del Ferro, entre els segles VII-VIaC. Cal afegir un cinquè jaciment, de la mateixa època, que se situaria sota l'actual Castell d'Ulldecona.

Per acomiadar els quinze dies de campanya anual d'excavacions, l'equip del Grup de Recerca en Arqueologia Protohistòrica (GRAP) de la Universitat de Barcelona va apropar la història d'aquests dos jaciments claus dins del Complex Sant Jaume, en una xerrada didàctica, divendres passat a la sala d'actes de l'Ajuntament d'Ulldecona.

David Garcia, Marta Mateu i Carme Saorin, arqueòlegs del GRAP i codirectors de les excavacions, creuen que «els jaciments i les investigacions dels últims anys s'han convertit en un pou de descobriments per a la ciència i la cultura que ajuden a entendre aquest període, comprès del 800 als 550 aC».

Segons David Garcia, «has de tenir molta, però molta confiança en la teva tradició arquitectònica per a aixecar un mur de pedra lligada amb morter de terra, de nou metres d'alçada, absolutament arran d'un penya-segat. Un mur que, a més, suporti tota la força de la resta del nucli i, evidentment, sense cap tipus de problema. Això és la Ferradura. Havien triat aquest lloc per raons

El jaciment de la Cogula es troba molt més ben conservat del que es preveia en un principi

geoestratègiques: calia construir aquest nucli aquí, ja que s'hi domina la foia d'Ulldecona. La superfície del cim del turó era molt restringida per a construir-hi. Van apurar molt per a guanyar la màxima superfície d'hàbitat, en una construcció indígena».

S'ha obert un nou espai a la Ferradura i s'excaven dos espais que ja s'han estat investigant en les campanyes anteriors.

El GRAP també ha presentat la planimetria de la Cogula, gràcies a la qual deixa de ser tan sols un punt al mapa per a ser tractat

com un poblat amb tota la força que això representa. «El treball amb màquina ens ha permès delimitar bona part de la planta del jaciment, ens queda només pendent l'entorn de l'antena», comenta Carme Saorin. Destacar que es troba més ben conservat del que es preveia en principi.

Les excavacions als dos assentaments compten amb el suport econòmic del Departament de Cultura de la Generalitat, mentre que la manutenció i allotjament del grup va a càrrec de l'Ajuntament d'Ulldecona.

25 anys a Alcanar

Un cop acabada la campanya arqueològica a Ulldecona, el GRAP té quinze dies per preparar la temporada d'investigacions a Sant Jaume-Mas d'en Serrà, a partir del 24 de juliol durant tot un mes, coincidint amb el 25è aniversari de les excavacions en aquest jaciment canareu.

Per aquesta raó, es preveu una campanya especial amb sorpreses que encara s'estan preparant. La jornada anual de portes obertes a Sant Jaume està programada per al 20 d'agost, últim dia de les festes de les Cases. La campanya provarà d'afegir més arguments a la possibilitat que sigui una factoria fenícia.